Lietas arhīva Nr. K73-0297-24/39
ECLI:LV:ZRT:2024:0819.11520104322.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2024.gada 19.augustā

Zemgales rajona tiesa,

tiesnese Zeltīte Kusiņa,

piedaloties prokurorei Artai Vanagai

un aizstāvim Henrijam Ulmim,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/Persona B/, personas kods /Personas kods A/,

apsūdzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā *(likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.)* un 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona B/, būdams narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas).

2022.gada 20.septembrī plkst.21.03 /Persona B/, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) un kurš bija narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, vadīja transportlīdzekli*VOLVO S80,*valsts reģistrācijas numurs / Numurs/, Ogres novadā, Lielvārdē, pa Lāčplēša ielu virzienā no Ausekļa ielas Slimnīcas ielas virzienā.

Ar tādām darbībām /Persona B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*).

[2] /Persona B/ neatļauti lietoja narkotiskās un psihotropās vielas, būdams brīdināts par krimināltatbildību par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu.

/Persona B/, būdams 2022.gada 29.jūnijā un 2022.gada 25.jūlijā brīdināts par krimināltatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietoja narkotiskās vielas – hašišu (marihuānu), kokaīnu – un psihotropo vielu – amfetamīnu – pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotos apstākļos un laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2022.gada 20.septembra plkst.21.03, kad viņu /Adrese F/, aizturēja Valsts policijas darbinieki.

Ar tādām darbībām /Persona B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[3] Tiesas izmeklēšanā, īstenojot Kriminālprocesa likuma 498.panta pirmās daļas prasības, apsūdzētais /Persona B/ sevi par vainīgu izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 253.^{2}panta pirmās daļas neatzina un norādīja, ka nedz narkotiskās, nedz psihotropās vielas nav lietojis no 2022.gada 25. vai 26.augusta, kā arī neatzina, ka transportlīdzekli būtu vadījis narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, arī dienu iepriekš aizliegtās vielas nav lietojis. /Persona B/ atzina transportlīdzekļa vadīšanas faktu un nožēloja, ka bez tiesībām vadīja transportlīdzekli.

[4] Tiesai, izvērtējot ziņas par faktiem jeb pierādījumus lietā, jātaisa tiesisks un pamatots spriedums. Tam jābūt pamatotam ar materiālo un procesuālo tiesību normām un pierādījumiem, kas pārbaudīti tiesas izmeklēšanā, un jākonstatē, vai noticis šajā krimināllietā apsūdzētajai personai inkriminētais noziedzīgais nodarījums, vai ir noziedzīga nodarījuma sastāvs un kurā Krimināllikuma pantā, tā daļā, punktā tas paredzēts, vai apsūdzētais vainīgs šajā noziedzīgajā nodarījumā, kā arī attiecīgi visi pārējie ar lietas izspriešanu saistītie jautājumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 514.panta noteikumiem.

[4.1] Definējot krimināatbildības pamatu, Krimināllikuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka pie krimināatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai kādu darbību vai bezdarbības aktu atzītu par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu (*U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 68.lpp.*).

Kā norādījis Augstākās tiesas Krimināllietu departaments 2017.gada 21.marta lēmumā Nr.SKK-14/2017 (krimināllieta Nr.11331131510), kvalificējot noziedzīgo nodarījumu, tiek salīdzināti juridiski nozīmīgi notikuma apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem, pietiekamiem pierādījumiem, ar Krimināllikumā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva obligātajiem elementiem (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse).

Tikai konstatējot pilnīgu atbilstību starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un konkrēta noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm un to sakritību, ir pamats atzīt, ka izdarīts noziedzīgs nodarījums un to pareizi kvalificēt saskaņā ar attiecīgo Krimināllikuma normu (pantu, panta daļu, punktu). Ja kaut vai pēc vienas pazīmes tāda sakritība netiek konstatēta, personas nodarījumā nav konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva, un līdz ar to nav arī pamata tās saukšanai pie krimināatbildības (*V.Liholaja. Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija: Likums. Teorija. Prakse. Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2007, 22.lpp.*).

[4.2] Likumā noteiktā ekskluzīvā tiesība spriest tiesu īstenojas, izvērtējot iegūtos un tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, vai tie pamato pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo faktu esību vai neesību atbilstoši Kriminālprocesa likuma 123.pantā definētajai pierādīšanas jēgai un būtībai.

Kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esība vai neesība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.panta pirmo daļu pierādījumi kriminālprocesā ir jebkuras likumā paredzētā kārtībā iegūtas un noteiktā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esības vai neesības pamatošanai.

Turklāt kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem (Kriminālprocesa likuma 127.panta otrā daļa).

Tāpat šīs krimināllietas iztiesāšanā pārbaudīto pierādījumu novērtēšanā tiesa respektē Kriminālprocesa likuma 128.panta otrajā daļā noteikto, proti, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Vērtējot pierādījumus jeb ziņas par faktiem /Persona B/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*) un 253.^{2}panta pirmās daļas, tiesa ievēro arī Kriminālprocesa likuma 124.panta piektajā daļā noteikto, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to (pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu) esību vai neesību.

/Persona B/ apsūdzībā par transportlīdzekļa vadīšanu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, /Persona B/ esot narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, kā arī par neatļautu narkotisko un psihotropo vielu lietošanu, ko /Persona B/ izdarīja kā persona, kura brīdināta par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, vērtējot pārbaudītos pierādījumus pēc pieļaujamības, ticamības un attiecināmības kritērijiem un aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus un ziņas par faktiem, kuri fiksēti liecībās, rakstveida pierādījumos un dokumentos, kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa ievēro noteikumu, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem, kā to noteic Kriminālprocesa likuma 128.panta trešā daļa.

[5] Valsts apsūdzības uzturētāja uzskatīja, ka apsūdzētā vaina pierādīta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*) un 253.^{2}panta pirmajā daļā, ar lietā pārbaudītajiem pierādījumiem, tostarp ar ziņām par faktiem, kas izriet no ekspertes T.Hodasevičas liecības iztiesāšanā par narkotisko un psihotropo vielu konstatēšanu /Persona B/ organismā.

[6] Savukārt aizstāvis uzskatīja, ka ar lietā esošiem pierādījumiem nav izslēgtas saprātīgas šaubas par /Persona B/ vainu, jo viennozīmīgi nevar konstatēt, no kura laika narkotiskās un psihotropās vielas ir saglabājušās /Persona B/ organismā. Aizstāvja ieskatā /Persona B/ darbībās, kas kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, nav konstatējama noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse – nodoms –, jo viņš atzīst tikai faktiskās darbības, proti, vadījis transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, bet nav atradies narkotisko vielu ietekmē. Aizstāvis norādīja, ka pierādījumi ir jāvērtē kopumā un to savstarpējā sakarībā, izslēdzot jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu un respektējot nevainīguma prezumpciju. /Persona B/ kā personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, nav jāpierāda savs nevainīgums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta otrajā daļā noteikto.

[7] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona B/ vainīgums Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*) un 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem pierādījumiem, kas iegūti konkrētajā kriminālprocesā likumā noteiktajā kārtībā, pārbaudīti un novērtēti to kopumā un savstarpējā sakarībā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 9.nodaļas prasībām, kas minētas arī šā sprieduma [4.2] punktā.

Saprātīgu šaubu izslēgšana ir procesa virzītājam un apsūdzētājam likumā noteiktais pierādīšanas standarts, un pierādīšana ir veikta atbilstoši šim standartam, ja pierādīšanas adresāts ir pārliecināts par izteikto apgalvojumu, un par tā patiesumu viņam nav saglabājušās saprātīgas un izskaidrojamas šaubas. Turklāt šī pārliecība nav patvaļīga, bet gan balstīta uz objektīviem apstākļiem. Pierādīšana ārpus saprātīgām šaubām nenozīmē pierādīšanu bez mazākās šaubu ēnas. Tomēr, neizvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus un iegūtos pierādījumus to kopumā, nav pamata atzīt, ka šaubas nav novēršamas (*K.Strada-Rozenberga. Pierādīšanas teorija kriminālprocesā. Vispārīgā daļa. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2002, 155.–156. lpp.*).

Tiesas uzskata, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta nosacījumiem par labu apsūdzētajam ir jāvērtē nevis jebkuras šaubas, bet gan saprātīgas šaubas, ko nav izdevies novērst, pie tam tiesai ir pienākums izvērtēt lietā visus konstatētos juridiski nozīmīgos apstākļus, kas noskaidroti ar pieļaujamiem, attiecināmiem un ticamiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

[8] Ziņas par faktiem rakstveida pierādījumos, tostarp ekspertīzes atzinumā un tā pārbaudē iztiesāšanā nopratinātās ekspertes liecībā, kā arī to personu liecībās, kuras iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā (lietas 92.–93.lapa) saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas 4.punktu, ņemot vērā Kriminālprocesa likuma 489.panta pirmās daļas nosacījumus.

Aizstāvība, iesniedzot paziņojumu par nopratināmajām personām, norādīja, ka nav nepieciešams nopratināšanai tiesas izmeklēšanā aicināt šajā kriminālprocesā agrāk nopratinātās personas, kuru liecības iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā (lietas 101.lapa). Tādējādi aizstāvība ir piekritusi, ka liecībās (K.Gūtmaņa ziņojumā) fiksētās ziņas lietas dalībnieki varēs izmantot tiesas debatēs un tiesa tās varēs izmantot nolēmumā savu secinājumu pamatošanai.

[8.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 131.panta otro daļu liecība ir arī izmeklēšanas iestādei, prokuratūrai vai tiesai adresēts personas pašas uzrakstīts un parakstīts ziņojums, iesniegums vai paskaidrojums par noziedzīgu nodarījumu, konkrētiem faktiem vai apstākļiem.

No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes amatpersonas Kristapa Gūtmaņa sastādītā ziņojuma (lietas 8.lapa) izmeklēšanas iestādei izriet, ka 2022.gada 20.septembrī plkst.21.03, pildot dienesta pienākumus kopā ar kolēģi /Persona H/ un patrulējot Lielvārdē pa Lāčplēša ielu, bija pamanīts aizdomīgs transportlīdzeklis "Volvo S80", valsts reģistrācijas numurs / Numurs/, kuru apturējuši Slimnīcas ielā iepretim dzīvojamai ēkai /Adrese E/. Pienākot pie apturētā transportlīdzekļa un transportlīdzekļa vadītājam atverot transportlīdzekļa durvis, bija jūtama stipra marihuānas smaka. Uz policijas amatpersonas jautājumu, vai transportlīdzekļa vadītājs ir lietojis marihuānu vai hašišu, transportlīdzekļa vadītājs atbildējis, ka ir lietojis vakar – 2022.gada 19.septembrī.

Policijas amatpersona noskaidroja, ka apturētā transportlīdzekļa vadītājs ir /Persona B/ (notikuma laikā dzimtais uzvārds – Butte), un konstatēja, ka transportlīdzekļa vadītājam nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību. /Persona B/ piekritis doties uz ekspertīzi. Ekspertīžu iestādē notikusi urīna un siekalu ekspertīze.

No K.Gūtmaņa ziņojuma izriet, ka, atgriežoties policijas struktūrvienībā no ekspertīžu iestādes, pret /Persona B/ bija uzsākts administratīvais process Nr.15550011293922.

[8.2] No Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.5803 un medicīniskās pārbaudes protokola Nr.1208 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai (lietas 10.–11.lapa) izriet, ka /Persona B/ (notikuma laikā dzimtais uzvārds – Butte) bioloģiskajā vidē – urīnā (urīna analīze ņemta 2022.gada 20.septembrī plkst.22.26) – atrasts amfetamīns, kokaīna metabolīti (benzoilekgonīns un metilekgonīns), tetrahidrokanabinola skābe. Savukārt /Persona B/ siekalās (analīze ņemta 2022.gada 20.septembrī plkst.22.35) atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi.

Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.1208 aprakstītas ārsta narkologa novērotās klīniskās pazīmes, cita starpā norādot, ka /Persona B/ ir paātrināta elpošana, acu zīlītes paplašinātas, reakcija uz gaisumu pavājināta, pirkstu degungala mēģinājumu izpilda neprecīzi ar novirzi +/- 2 cm. Apziņa skaidra, orientācija saglabāta. Pārbaudes laikā saspringts, runīgs, nemierīgs. Turklāt pārbaudes protokolā pie ziņām par narkotisko, psihotropo vielu lietošanu (31.punkts) ir fiksēts pārbaudāmās personas norādītais, ka vakar ir smēķējis marihuānu, lieto medikamentus, to nosaukumu nezina.

[8.3] Kriminālprocess uzsākts 2022.gada 24.novembrī, pamatojoties uz iepriekš uzsāktajā administratīvā pārkāpuma procesā Nr.15550011293922-1 iegūtajām ziņām par faktiem medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.1208 un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātos Nr.5803, /Persona B/ 20.09.2022. paskaidrojumā (27.10.2022. materiāli nosūtīti kriminālprocesa uzsākšanai).

[8.4] No /Persona B/ 20.09.2022. paskaidrojuma administratīvā pārkāpuma procesā (lietas 13.lapa), izriet, ka viņš atzīst, ka 20.09.2022. plkst.21.03 ir vadījis transportlīdzekli "Volvo S80", valsts reģistrācijas numurs / Numurs/, Lielvārdē pa Lāčplēša ielu virzienā no Ausekļa ielas uz Slimnīcas ielu, kur tika apturēts. /Persona B/ paskaidrojumā norādīts, ka viņam nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību.

Pēc sarunas ar policistiem, kuriem bija radušās aizdomas, ka /Persona B/ ir lietojis narkotiskās vielas, /Persona B/ paskaidrojumā norādījis, ka pēdējo reizi narkotikas ir lietojis 2022.gada 19.septembrī – pīpējis marihuānu.

/Persona B/ labprātīgi bija piekritis ekspertīzei VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs".

Paskaidrojumu /Persona B/ ir parakstījis un rakstījis pašrocīgi.

[8.5] Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk – CSDD) informācija pierāda, ka /Persona B/ nav bijušas likumā noteiktā kārtībā iegūtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības (lietas 17.–19.lapa).

[8.6] Ziņas Iekšlietu ministrijas Sodu reģistra izdrukā par /Persona B/ administratīvajiem pārkāpumiem (lietas 21.–22.lapa) apstiprina, ka 2022.gada 29.jūnijā un 2022.gada 25.jūlijā /Persona B/ ir piemēroti administratīvie sodi par narkotisko vielu neatļautu lietošanu ar spēkā esošiem nolēmumiem, kas tiek fiksēti minētajā reģistrā.

[8.6.1] 2022.gada 29.jūnija lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.16768004646422-1 (lietas 34.–35.lapa) pierāda, ka /Persona B/ ar minēto lēmumu ir piemērots administratīvais sods par narkotisko vielu lietošanu, kas konstatēta 2022.gada 25.maijā (marihuāna, amfetamīns).

[8.6.2] 2022.gada 25.jūlija lēmums par soda piemērošanu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.16768004704422-3 (lietas 36.–37.lapa) pierāda, ka /Persona B/ ir piemērots administratīvais sods par narkotisko vielu lietošanu, kas konstatēta 2022.gada 14.jūnijā (marihuāna).

[8.6.3] Turklāt gan 2022.gada 29.jūnija lēmumā, gan 2022.gada 25.jūlija lēmumā, piemērojot /Persona B/ administratīvo sodu par neatļautu narkotisko vielu lietošanu, viņš vienlaikus saskaņā ar Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likuma 48.panta trešo daļu brīdināts par krimināltatbildību pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta, ja viņš gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas neatļauti iegādāsies vai glabās narkotiskās vai psihotropās vielas nelielā apmērā vai neatļauti tās lietos.

[8.7] Valsts SIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Ekspertīzes nodaļas eksperta atzinumā Nr.41-E/23 (lietas 62.–63.lapa) secināts (turpmāk – Atzinums vai Atzinums Nr.41-E/23), ka vielas, kuras ir konstatētas /Persona B/ urīnā un siekalās (ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.5803 un medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1208, kuriem /Persona B/ analīzes ņemtas 20.09.2022.), varēja rasties turpmāk Atzinumā norādīto vielu lietošanas rezultātā.

Amfetamīns /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc amfetamīna lietošanas, kā arī amfetamīns ir viens no metamfetamīna metabolītiem.

Amfetamīns, metamfetamīns u.c. struktūranalogi pieder psihotropām vielām, kuras ir pielīdzinātas aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām (Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I saraksts (*aizliegtās sevišķi bīstamās narkotiskās vielas, tām pielīdzinātās psihotropās vielas un augi, kuru nelegāla aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību*) saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2.pielikuma „Latvijā kontrolējamās narkotiskās vielas, psihotropās vielas un prekursori un to nelikumīgas aprites iedalījuma apmēri", kas stājies spēkā 01.06.2021., (turpmāk – 2.pielikums) II nodaļas 11.3.apakšpunktu).

Kokaīna metabolīti – metilekgonīns un benzoilekgonīns – /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc kokaīna vai „kreka" („crack") lietošanas.

Benzoilekgonīns un metilekgonīns ir kokaīna pamatmetabolīti – sadalīšanās produkti.

Kokaīns pieder ļoti bīstamām narkotiskām vielām (Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru II saraksts (*ļoti bīstamās narkotiskās vielas un tām pielīdzinātās psihotropās vielas, kuras atļauts*

izmantot medicīniskiem un zinātniskiem mērķiem) saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 2.pielikuma III nodaļas 13.55.apakšpunktu).

Hašiša (marihuānas) kanabinoīdi /Persona B/ siekalās un tetrahidrokanabinola skābe /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc hašiša (marihuānas) lietošanas.

Hašišs (marihuāna) ir kanabisa produkts, pieder aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām (Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I saraksts (*aizliegtās sevišķi bīstamās narkotiskās vielas, tām pielīdzinātās psihotropās vielas un augi, kuru nelegāla aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību*) saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 2.pielikuma II nodaļas 7.4.apakšpunktu).

Turklāt Atzinumā ir secināts, ka vielas, kas bija konstatētas /Persona B/ (Buttes) asinīs un urīnā (ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.5152, medicīniskās pārbaudes protokols Nr.110, kuriem /Persona B/ analīzes ņemtas 16.08.2022.), nevarēja saglabāties urīnā un siekalās līdz 2022.gada 20.septembrim (ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.5803, medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1208).

[8.8] Iztiesāšanā (tiesas sēdē 24.07.2024.) eksperte Tatjana Hodasēviča liecināja, ka ekspertīzi veica, pamatojoties uz lietas materiāliem, un tie bija pietiekami ekspertīzes izdarīšanai.

Eksperte T.Hodasēviča liecināja, ka vienmēr ķīmiski toksikoloģiskajā izmeklēšanā, veicot urīna izmeklēšanu, tiek novērtēts kreatinīna līmenis, kas liecina par to, ka ekspertīzei iesniegtais materiāls ir tīrs urīns, nevis kāds cits materiāls, piemēram, ūdens. Ir papildu proves, ar kurām tiek noteikts, ka izpētei iesniegtais materiāls ir urīns. Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas objekts tiek aprakstīts arī vizuāli (krāsa), kā arī tiek mērīta reakcija ar universālo indikatoru. Visas šīs darbības tiek veiktas, lai pārliecinātos, ka ekspertīzei iesniegtais materiāls ir urīns. Gadījumā, ja ekspertīzei iesniegtais izpētes objekts jeb materiāls ir neatbilstošs, eksperti sastāda protokolu par objekta neatbilstību. Šajā lietā tāda protokola nebija, jo izpētes objekts bija atbilstošs.

Turklāt eksperte liecināja, ka tetrahidrokanabinola skābi var konstatēt urīnā 1–3 dienu laikā pēc vienreizējas hašiša (marihuānas) lietošanas, 7–14 dienu laikā periodiskas lietošanas gadījumā un 28–30 dienu laikā hroniskas lietošanas gadījumā.

Ekspertīzei iesniegtais objekts bija arī siekalas, kurās atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi. Minētais norāda uz to, ka marihuāna ir lietota pēdējo 24 stundu laikā, jo siekalās marihuāna saglabājas maksimāli līdz 40 stundām.

Eksperte liecināja, ka, atrodoties vienā slēgtā telpā ar personu, kura smēķē marihuānu, blakus esošās personas siekalās nevar ekspertīzes ceļā uzrādīties hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, jo pasīvās inhalācijas ceļā, proti, pašam nelietojot vielas, siekalās tās nevar uzrādīties. Turklāt eksperte izslēdza iespējamību, ka konkrētajā ekspertīzē iesniegtais objekts ir sajaukts ar citas ekspertīzes objektu, jo, uzsākot ekspertīzi, objekta atbilstība bija pārbaudīta.

Izskaidrojot apsūdzētā versiju par to, ka narkotisko vielu ietekme organismā varēja būt, jo esot ēdis čipsus ar marihuānas garšu, eksperte T.Hodasēviča liecināja, ka pēc pārtikas kaņepju lietošanas, kas ir samērā izplatīta dažādos pārtikas produktos, urīnā un asinīs nevar būt tetrahidrokanabinols, kas ir narkotiska viela.

Eksperte liecināja, ka ir viens medikaments, kurš satur kanabinoīdus, bet to izraksta speciāla ārstu komisija, pamatojoties uz ārstu komisijas lēmumu, piemēram, ļoti smagu onkoloģisko slimību gadījumā, un jābūt īpašai receptei. Pēc tādu medikamentu kā ibumetīns, paracetamols, nealgīns, ketanova u.c. lietošanas tetrahidrokanabinola skābe vai hašiša (marihuānas) kanabinoīdi organismā nevar rasties.

[8.9] Kā pierādījums ir vērtējama liecība, ja persona, kurai Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos bija tiesības atteikties sniegt liecību un persona par to bija informēta, šo liecību tomēr sniedza (Kriminālprocesa likuma 131.panta trešā daļa).

Apsūdzētais /Persona B/, būdams informēts par tiesībām atteikties sniegt liecību, izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 503.panta otrajā daļā paredzētās tiesības un iztiesāšanā sniedza liecību.

Tādējādi saskaņā ar Kriminālprocesa 503.panta ceturto daļu arī pirmstiesas procesā /Persona B/ sniegtās ziņas ir izmantojamas spriedumā.

[8.9.1] Iztiesāšanā apsūdzētais /Persona B/ liecināja, ka tad, kad viņš bija aizvests uz ekspertīzi, viņš iegājis tualetē, no poda pasmēlis ūdeni un nodevis to ekspertīzei kā savu urīnu. Tajā laikā tualetē ir atradies viens pats, jo policijas darbinieki gaidījuši aiz durvīm. Tā rīkojies, jo narkotiskās vielas kopš 2022.gada augusta nav lietojis.

Par hašiša (marihuānas) konstatēšanu /Persona B/ siekalās viņš liecināja, ka automašīnas, kuru viņš vadīja, īpašnieks tieši pirms /Persona B/ apturēšanas, automašīnā bija pīpējis marihuānu. Turklāt apsūdzētais tajā brīdī ēdis čipsus ar marihuānas garšu, un tie varējuši "ievilkties" ar automašīnas īpašnieka pīpēto marihuānu.

/Persona B/ liecināja, ka, iespējams, narkotisko vielu ietekme viņa organismā parādījusies no*viagras*lietošanas. Turklāt /Persona B/ liecināja, ka nekādas narkotiskās un psihotropās vielas nav lietojis kopš 2022.gada 16.augusta, kad viņa dzīvesvietā bija kratīšana, un tad arī viņš bija nogādāts uz ekspertīzi.

Lielvārdē /Persona B/ bija ieradies, jo klients viņam zvanījis un lūdzis, lai /Persona B/ iztīra aku, tāpēc braucis palīdzēt. Pēc darbu izdarīšanas, braucot atpakaļ uz mājām, policija viņu apturēja. Mašīnu viņam bija iedevis paziņa /Persona G/. Pēc tam, kad pabeidzis darbus un gatavojies braukt mājās, /Persona B/ zvanījis /Persona G/ un prasījis, kur viņš atrodas. Abi sarunājuši tikties benzīntankā, Lielvārdē. Kad /Persona G/ atbraucis un iesēdies automašīnā sasildīties, pie reizes /Persona G/ uzpīpējis marihuānu. /Persona B/ pats nepīpējis. Pēc tam /Persona G/ aizbraucis ar motociklu, bet /Persona B/ devies ceļā uz mājām ar automašīnu, kuru apturējuši policijas darbinieki.

[8.9.2] Savukārt no apsūdzētā /Persona B/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības, kuru viņš sniedzis 2023.gada 16.martā aizdomās turētā statusā (lietas 48.lapa), izriet, ka savu vainu neatzīst, jo viņa urīnā nevarēja būt narkotikas. Pēdējo reizi tās esot lietojis 2022.gada 26.augustā, bet pēc tam nav lietojis.

[8.9.3] Pirmstiesas procesā 2023.gada 30.jūnijā (lietas 83.lapa) un 2023.gada 7.jūlijā (lietas 87.lapa), būdams nopratināts kā apsūdzētais, /Persona B/ ir liecinājis, ka savu vainu neatzīst, jo nebija lietojis narkotiskās vielas.

/Persona B/ ir liecinājis, ka 2022.gada 26.augustā lietojis narkotiskās vielas "vitamīnu" un "zālīti". Tajā dienā viņa dzīvesvietā /Adrese D/, notikusi kratīšana un policijas darbinieki izņēmuši "zālīti", kuru viņš bija noplūcis pie Daugavas, un amfetamīnu, kuru bija nopircis Rīgā.

/Persona B/ arī pirmstiesas procesā ir liecinājis, ka ekspertīzei nododamā urīna vietā pasmēlis ūdeni no tualetes poda. Pirms tam podā nebija urinējis, bet tikai pēc tam. Urīna pasmelšanu no poda policijas darbinieki nav redzējuši, jo stāvējuši pie tualetes durvīm.

[9] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, secina, ka apsūdzētā /Persona B/ vainīgums Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījuma izdarīšanā ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām, konstatējot abu minēto noziedzīgo nodarījumu sastāvu veidojošo obligāto nepieciešamo pazīmju kopumu /Persona B/ prettiesiskajai rīcībai, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmajā daļā noteiktais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

[9.1] Persona ir saucama pie krimināltatbildības un sodāma par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā *(likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.)* paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, ja persona ir vadījusi transportlīdzekli un personai nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, turklāt tad, ja transportlīdzekļa vadītājs ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē.

Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 2. un 4. punkts noteic, ka ir aizliegts vadīt transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko, citu apreibinošu vielu vai arī reakcijas ātrumu un uzmanību samazinošu medikamentu ietekmē, kā arī tad, ja vadītājam nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir formāls un noziedzīgais nodarījums ir pabeigts ar brīdi, kad persona, kurai nav likumā noteiktā kārtībā iegūtu transportlīdzekļa vadīšanas tiesību vai tās ir atņemtas, būdama alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ir uzsākusi transportlīdzekļa vadīšanu (transportlīdzeklis uzsācis kustību).

Noziedzīgā nodarījuma sastāva obligātā pazīme – objektīvā puse – izpaužas un īstenojas ar personas aktīvu rīcību jeb darbību, pildot transportlīdzekļa vadītāja funkciju tā kustības laikā. Objekts – ar likumu aizsargātās sabiedrības drošības intereses transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā. Subjekts ir krimināltiesību vecumu sasniegusi un juridiski pieskaitāma persona, kura, pildot transportlīdzekļa vadītāja funkciju tā kustības laikā, ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē un personai nav likumā noteiktā kārtībā iegūtu transportlīdzekļa vadīšanas tiesību vai tās ir atņemtas. Savukārt noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms, tas ir, persona apzinās, ka tai nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību un pārkāpj aizliegumu vadīt transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē.

[9.2] Noziedzīgajam nodarījumam pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas objektīvā puse ir jebkura no divām patstāvīgām darbībām: 1) narkotisko vai psihotropo vielu iegādāšanās vai glabāšana nelielā apmērā bez nolūka tās realizēt un 2) narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana. Objekts ir sabiedrības drošības intereses narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā, kā arī sabiedrības veselības intereses. Subjekts – krimināltiesību vecumu sasniegusi un juridiski pieskaitāma persona, kura ir brīdināta par krimināltiesību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu. Subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms, proti, tīšs noziedzīgs nodarījums, jo persona apzinās, ka viņas darbības ir kaitīgas un apzināti tā rīkojas.

[9.3] Ievērojot minēto [9.1], lai /Persona B/ darbībās konstatētu visas obligātās un nepieciešamās Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, kas veido krimināltiesību pamatu, pierādāms, vai apsūdzētais /Persona B/ vadīja transportlīdzekli, vai apsūdzētajam transportlīdzekļa vadīšanas brīdī bija vai nebija transportlīdzekļa vadīšanas tiesības un vai transportlīdzekļa vadīšanas brīdī /Persona B/ bija alkohola vai citu aizliegto vielu ietekmē (narkotiskās, psihotropās, toksiskās vai citas apreibinošas vielas).

Izvērtējot iepriekš sprieduma [8] punktā norādītos pierādījumus kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka nepastāv saprātīgas šaubas par to, ka 20.09.2022. plkst.21.03 /Persona B/ pildīja transportlīdzekļa vadītāja funkciju tā kustības laikā, t.i., vadīja transportlīdzekli "Volvo S80", valsts reģistrācijas numurs / Numurs/, Lielvārdē pa Lāčplēša ielu virzienā no Ausekļa ielas Slimnīcas ielas virzienā. Minētajā kustības vietā un virzienā /Persona B/ šo transportlīdzekli izmantoja kā transportu pārbraukšanai. /Persona B/ vadīto transportlīdzekli viņa pārbraukšanas maršrutā apturēja policijas amatpersonas iepretim namam /Adrese C/.

Šo faktisko apstākli pierāda ziņas par faktiem policijas amatpersonas K.Gūtmaņa ziņojumā, kas norādītas sprieduma [8.1] punktā.

Turklāt pats apsūdzētais iztiesāšanā sniegtajā liecībā ir atzinis transportlīdzekļa vadīšanas faktu par pierādītu atzītajos apstākļos, proti, vietā un laikā, un to, ka viņa vadīto transportlīdzekli apturēja policijas amatpersonas, kā arī pirmstiesas procesā sniegtajās liecībās atzinis transportlīdzekļa vadīšanas faktu (sprieduma [8.9] punkts).

/Persona B/ piemīt noziedzīga nodarījuma subjektam nepieciešamais krimināltiesību vecums un juridiskais pieskaitāmības kritērijs, par kuru esību tiesai nebija radušās un nav šaubu.

Fakts, ka /Persona B/ nav likumā noteiktā kārtībā iegūtu nekādas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, arī pierādīts ārpus saprātīgām šaubām.

To apstiprina ziņas CSDD datu bāzē [8.5], kā arī to atzīst apsūdzētais /Persona B/ [8.9].

Gan pirmstiesas kriminālprocesā, gan iztiesāšanā /Persona B/ atzina faktiskās darbības, proti, ka vadīja transportlīdzekli "Volvo S80", valsts reģistrācijas numurs / Numurs/, apsūdzībā norādītajā laikā un vietā, bez

transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, bet neatzina, ka transportlīdzekļa vadīšanas laikā bija narkotisko un psihotropo vielu ietekmē.

/Persona B/ noliedza viņa bioloģiskās vides paraugu (urīns, siekalas) ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātā (Nr.5803), kā arī ķīmiski toksikoloģiskajā ekspertīzē (Atzinums Nr.41-E/23) konstatēto narkotisko vielu – hašiša (marihuānas), kokaīna – un psihotropās vielas – amfetamīna – lietošanu kā faktu (pirmstiesas procesā precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 20.09.2022. plkst.21.03), noliedza šo vielu esību viņa organismā un ietekmi transportlīdzekļa vadīšanas laikā, sniedzot vairākas versijas par narkotisko un psihotropo vielu konstatēšanas iespējamajiem iemesliem viņa organismā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona B/ noliegums nav ticams un to pilnībā atspēko lietā esošie un tiesas pārbaudītie pierādījumi to kopumā un savstarpējā sakarībā, kā arī pierādījumu kopums ir pietiekams tiesas atzinumam, proti, ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām, ka /Persona B/ transportlīdzekļa vadīšanas laikā 20.09.2022. līdz plkst.21.03 bija viņam konstatēto narkotisko vielu (hašišs (marihuāna) un kokaīns) un psihotropās vielas (amfetamīna) ietekmē. Turklāt konstatētā vielu ietekme vienlaikus pierāda iepriekš minēto vielu lietošanu kā faktu precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 20.09.2022. plkst.21.03.

Šādu atzinumu tiesa pamato ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

Jāatzīmē, ka tūlīt pēc tam, kad /Persona B/ vadīto transportlīdzekli apturēja policijas amatpersonas, viņš bija atzinis policijas amatpersonām, ka iepriekšējā dienā, t.i., 19.09.2022., bija lietojis marihuānu. To pierāda ziņas par faktiem policijas amatpersonas K.Gūtmaņa ziņojumā (lietas 8.lapa, sprieduma [8.1] punkts), tostarp arī policijas amatpersonas darba pieredzē balstīta marihuānas smaržas sajušana no /Persona B/ vadītās automašīnas salona.

Analogi par tādu faktu – marihuānas smēķēšana vakar (tas nozīmē, ka 19.09.2022., ņemot vērā medicīniskās pārbaudes laiku 20.09.2022.) – /Persona B/ bija norādījis medicīniskās pārbaudes laikā ārstei narkoloģei R.Radžabovai, kura sastādīja medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.1208 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai (lietas 10.lapa, sprieduma [8.2] punkts), kurā iepriekš minētais fakts fiksēts protokola 31.punktā, kā arī fiksētas klīniskās pazīmes, bioloģiskās vides paraugu jeb analīžu (urīns, siekalas) ņemšanas fakts, laiks un to ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.5803 (pēc izmeklēšanas pabeigšanas 28.09.2022.), noslēdzot pārbaudes protokolu.

Turklāt medicīniskās pārbaudes protokolu (1.–31.punkts) ir parakstījis /Persona B/ kā pārbaudāmā persona daļā (klīniskās pazīmes, analīžu ņemšanas fakts, laiks, pārbaudāmās personas sniegtā informācija 31.punktā) līdz laboratorisko izmeklējumu rezultātu norādīšanai 32.punktā pēc šo izmeklējumu pabeigšanas 28.09.2022.

Novērtējot pārbaudīto pierādījumu kopumu lietā, tiesa konstatē, ka /Persona B/ medicīniskā pārbaude 20.09.2022. ir notikusi saskaņā ar Ministru kabineta /Datums AJ/ noteikumu Nr.719 "Kārtība, kādā nosaka alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi" 13.punktā paredzētā transportlīdzekļa vadītāja nosūtījumu uz medicīnisko pārbaudi (lietas 9.lapa).

Uz minēto pārbaudi VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzes nodaļā /Persona B/ bija nogādāts likumā noteiktajā kārtībā, ko apstiprina lietā esošais nosūtījums (lietas 9.lapa) un /Persona B/ pašrocīgi rakstītajā 20.09.2022. paskaidrojumā fiksētās ziņas (lietas 13.lapa, sprieduma [8.4] punkts) par labprātīgu došanos uz ekspertīzi, tostarp arī pašatzītais fakts, ka 19.09.2022. /Persona B/ ir pīpējis marihuānu.

Tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka /Persona B/ ir patiesi atbildējis policijas amatpersonai un ārstei narkoloģei R.Radžabovai, jo /Persona B/ nevarēja kļūdīties par notikuma faktiskajiem apstākļiem un savām faktiskajām darbībām aptuveni pusotras diennakts laikā.

Tiesa secina, ka klīniskās pazīmes un /Persona B/ bioloģiskās vides paraugu jeb analīžu (urīns, siekalas) laboratoriskie izmeklējumi, proti, ķīmiski toksikoloģiskā analīze un izmeklēšana ar enzimātisko imūnmetodi 12 vielu grupu noteikšanai, pierāda, ka /Persona B/ bija laboratorisko izmeklējumu rezultātā atrasto un konstatēto

narkotisko vielu (hašišs (marihuāna) un kokaīns) un psihotropās vielas (amfetamīns) ietekmē transportlīdzekļa vadītāja funkciju izpildes laikā, vadot transportlīdzekļa kustību 20.09.2022. līdz plkst.21.03.

Tiesai nav nekāda saprātīga pamata apšaubīt cilvēka bioloģiskās vides paraugu (urīns, siekalas) zinātniski pamatotas laboratorisko izmeklējumu un pārbaudes metodes un to pielietošanā iegūtos rezultātus. Turklāt aizstāvība nav norādījusi uz kādu laboratorisko izmeklējumu metožu neatbilstību vai nepamatotību.

Savukārt laboratoriskie izmeklējumi apstiprina klīniskās pazīme, kas pašas par sevi varētu nebūt pietiekamas, bet radīja pietiekami pamatotas aizdomas par kādu apreibinošu vielu ietekmi, taču kopumā un savstarpējā saistībā ar bioloģiskās vides paraugu (/Persona B/ urīns, siekalas) ķīmiski toksikoloģisko izmeklēšanu apstiprina medicīniski pārbaudītās personas esību konstatēto vielu ietekmē.

Turklāt iepriekš minētie pierādījumi kopumā un savstarpējā saistībā ar ķīmiski toksikoloģiskās ekspertīzes secinājumiem (Atzinums Nr.41-E/23, lietas 62.–63.lapa, sprieduma [8.7] punkts) un ekspertes T.Hodasēvičas liecību iztiesāšanā (sprieduma [8.8] punkts) izslēdz jebkādas saprātīgas šaubas par to, ka /Persona B/ bija narkotisko un psihotropo vielu ietekmē laikā, kad vadīja transportlīdzekli līdz 20.09.2022. plkjst.21.03.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka iepriekš minētais pierāda un apstiprina šo konstatēto vielu apzinātas lietošanas faktu, pirms /Persona B/ uzsāka transportlīdzekļa vadītāja funkciju izpildi, taču ievērojami vēlāk par apsūdzētā /Persona B/ pieminēto 16.08.2022. kā it kā pēdējo reizi, kad lietojis marihuānu un amfetamīnu.

Tiesa atzīst, ka zinātnē un pētījumos balstītas ekspertīzes metodes “Alkohola, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu ietekmes noteikšanas medicīniskā tehnoloģija” (apstiprināta Nacionālajā veselības dienestā un reģistrēta Tiesu ekspertu padomē Nr.2-20/RPNC-I/535IP) pielietošanas rezultātā eksperte T.Hodasēviča Atzinumā Nr.41-E/23 pamatoti secināja, ka /Persona B/ bioloģiskā materiāla paraugu – urīns un siekalas – ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātos Nr.5803 (analīzes ņemtas 20.09.2022. plkst.22.26 un plkst.22.35) konstatētā psihotropā viela – amfetamīns – /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc amfetamīna lietošanas. Savukārt kokaīna metabolīti – metilekgonīns un benzioilekgonīns – /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc kokaīna vai “kreka” (“crack”) lietošanas. Hašiša (marihuānas) kanabinoīdi /Persona B/ siekalās un tetrahidrokanabinola skābe /Persona B/ urīnā varēja rasties pēc hašiša (marihuānas) lietošanas.

Turklāt aizstāvība nav norādījusi objektīvus iemeslus vai apstākļus, kuru dēļ ekspertīzē lietotā ekspertīzes metode nav atbilstoša vai nav pamatota, vai ir kļūdaina.

Tiesai nav pamata apšaubīt arī ekspertes T.Hodasēvičas speciālās zināšanas, pieredzi (stāžs specialitātē 46 gadi), ko apliecina atbilstošs tiesu eksperta sertifikāts Nr.1916010096.

Turklāt apstākļus, kas būtu papildus jāpārbauda, saistībā ar eksperta kvalifikāciju, neizvirzīja aizstāvība.

Ievērojot iepriekš minēto kopumā, tiesa atzīst, ka Atzinums Nr.41-E/23 ticami pierāda, ka amfetamīnu var noteikt urīnā vidēji 29–72 stundu laikā no pēdējā lietošanas brīža un kokaīna pamatmetabolītus jeb sadalīšanās produktus (metilekgonīns un benzoilekgonīns), kas konstatēti /Persona B/ urīnā, var konstatēt urīnā vidēji 48–72 stundu laikā no pēdējās kokaīna vai “kreka” (“crack”) lietošanas reizes, bet hroniskā lietošanas situācijā iepriekš minētos metabolītus var konstatēt vidēji 5 dienu laikā no pēdējās kokaīnu saturošu produktu lietošanas reizes. Tāpat tiesa secina, ka hašiša (marihuānas) kanabinoīdus siekalās var noteikt vidēji 24 stundu laikā pēc hašiša (marihuānas) lietošanas, savukārt tetrahidrokanabinola skābi var konstatēt urīnā 1–3 dienu laikā pēc vienreizējas hašiša (marihuānas) lietošanas, 7–14 dienu laikā periodiskas lietošanas gadījumā un 28–30 dienu laikā hroniskās lietošanas gadījumā. Turklāt minētās vielas organismā, lai tās konstatētu bioloģiskajā vidē urīnā un siekalās, nevar rasties pasīvas inhalācijas viedā, proti, pašai personai nelietojot vielas, bet atrodoties vienā telpā, kurā smēķē narkotiskās vielas.

Ievērojot minēto kopumā un savstarpējā saistībā ar ekspertes T.Hodasēvičas liecību iztiesāšanā, tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka 20.09.2022. no /Persona B/ iegūto bioloģiskās vides paraugu analīžu rezultātā konstatētās narkotiskās vielas, proti, kokaīna metabolīti urīnā, hašiša (marihuānas) kanabinoīdi siekalās un

tetrahidrokanabinola skābe urīnā, un psihotropā viela – amfetamīns – urīnā nav saglabājušās no 16.08.2022., kad /Persona B/ apgalvo, ka pēdējo reizi lietojis amfetamīnu un hašišu (marihuānu).

Tāds secinājums ir Atzinumā Nr.41-E/23, proti, 16.08.2022. konstatētās vielas /Persona B/ organismā nevarēja saglabāties urīnā un siekalās līdz 20.09.2022., pamatojot ar zinātniski pamatotā metodē balstīto konstatēto vielu noteikšanas vidējo laiku no to pēdējās lietošanas reizes.

Pamatojoties uz minēto un visu pierādījumu kopumu, tiesai ir pamats ārpus saprātīgām šaubām atzīt, ka 20.09.2022. konstatētās narkotiskās vielas un psihotropo vielu /Persona B/ ir lietojis samērā neilgi pirms to konstatēšanas, pamatojoties uz zinātnē balstītiem secinājumiem par vielu konstatēšanas laiku no to pēdējās lietošanas reizes, par ko norādīts iepriekš spriedumā, un katrā ziņā ievērojamu laiku pēc 16.08.2022., tostarp ņemot vērā arī to, ka hronisku hašiša (marihuānas) lietošanu /Persona B/ nekad nav atzinis.

Tiesa secina, ka kokaīna lietošanas fakts ir noticis ne agrāk kā pēdējo 2–3 dienu, maksimums 5 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022., amfetamīna lietošanas fakts ir noticis pēdējo 1–3 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022. (jo amfetamīnu urīnā konstatēt var 29–72 stundu laikā no pēdējās lietošanas reizes), hašiša (marihuānas) lietošanas fakts ir noticis 1–3 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022., visticamāk, pēdējo 24–40 stundu laikā (nepilnas divas diennaktis) pirms transportlīdzekļa vadīšanas, ņemot vērā, ka siekalās to nevar noteikt vēlāk par 40 stundām no pēdējās lietošanas reizes, kas izriet no ekspertes T.Hodasēvičas liecības (sprieduma [8.8] punkts).

Turklāt iepriekš minēto vielu ķīmiski toksikoloģiskais noteikšanas laiks no to pēdējās lietošanas reizes nevienai no /Persona B/ organismā 20.09.2022. konstatētajām vielām nav tik ilgs, proti, 34 dienas, kas ir vairāk kā 30 dienas, tostarp 28–30 dienas it tikai hroniskas hašiša (marihuānas) lietošanas gadījumā, kas ir pretrunā ar apsūdzētā /Persona B/ versiju par viņa it kā pēdējo reizi 16.08.2022., kad viņš bija lietojis hašišu (marihuānu) un amfetamīnu.

Ievērojot minētos argumentus kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka ticami, pieļaujami un attiecināmi ir atspēkota apsūdzētā izvirzītā versija par amfetamīna un hašiša (marihuānas) lietošanu pēdējo reizi 16.08.2022., ar to mēģinot izskaidrot konstatēto vielu esību viņa organismā vēl 20.09.2022.

Turklāt par amfetamīna un hašiša (marihuānas) lietošanu precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 16.08.2022. plkst.18.20, kas bija konstatēta 16.08.2022., /Persona B/ ir sodīts ar Austrumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 15.februāra priekšrakstu par sodu (lietas 54.–56.lapa).

Ievērojot minēto kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka /Persona B/ pašrocīgi rakstītajā paskaidrojumā 20.09.2022. viņš ir patiesi un ticami norādījis par hašiša (marihuānas) lietošanu, smēķējot marihuānu 19.09.2022., proti, ticamas ir /Persona B/ norādītās ziņas paskaidrojumā un sniegtā ziņas ārstei narkoloģei R.Radžabovai medicīniskās pārbaudes laikā 20.09.2022. par marihuānas smēķēšanu dienu pirms pārbaudes (“smēķēja marihuānu vakar”).

Pamatojoties uz pierādījumu kopumu, tiesa atzīst, ka nav pamata ticēt /Persona B/ versijai par to, ka ķīmiski toksikoloģiskajai izmeklēšanai nav nodevis urīna paraugu, bet gan no tualetes poda pasmeltu ūdeni.

Eksperte T.Hodasēviča savā liecībā tiesai ticami un zinātniski pamatoti izskaidroja, kādā veidā tiek pārbaudīta analīzei iegūtā urīna atbilstība, lai izslēgtu jau sen zināmo pārbaudāmo personu versiju par ūdens pasmelšanu no tualetes poda.

Pārbaudei jeb ķīmiski toksikoloģiskajai izmeklēšanai paredzētais un pārbaudāmās personas nodotais urīna paraugs tiek izvērtēts, vai tas atbilst minētajam cilvēka bioloģiskās vides materiālam, proti, vizuāla novērtēšana (krāsa), pārbaude ar universālo indikatoru, kā arī tiek noteikts kreatinīna līmenis. Viss minētais kopumā, bet kreatinīna līmenis viennozīmīgi, pierāda, ka izmeklējamais materiāls ir urīns. Tā tas bija arī šajā lietā notikušajā ķīmiski toksikoloģiskajā izmeklēšanā.

Turklāt eksperte izslēdza, ņemot vērā ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas kārtību, iesniegto objektu sajaukšanas iespējamību.

Tiesa atzīst, ka izpētes objektu jeb materiālu sajaukšanas iespējamību izslēdz arī fakts, ka /Persona B/ siekalās, kuru analīzi ņem ārsts narkologs, bija konstatēti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi kopsakarā ar urīnā atrasto tetrahidrokanabinola skābi.

Minētais kopumā un savstarpējā sakarībā pierāda /Persona B/ hašiša (marihuānas) lietošanu kā faktu ar šo vielu esību viena un tā paša cilvēka organismā divās dažādās bioloģiskajās vidēs, t.i., /Persona B/ siekalās un urīnā.

Tiesai nav saprātīgu šaubu, ka medicīniskajā pārbaudē, kuru 20.09.2022. veica ārste narkoloģe Rita Radžabova, bija iegūti tieši /Persona B/ bioloģiskās vides paraugi, proti, /Persona B/ urīna un siekalu analīze.

Pēc urīna un siekalu analīžu iegūšanas R.Radžabova nosūtīja /Persona B/ bioloģiskās vides paraugus uz ķīmiski toksikoloģisko izmeklēšanu, kuru izdarīja tiesu eksperte I.Pavlova, par kuras kompetenci un speciālajām zināšanām, kā arī ķīmiski toksikoloģiskajā izmeklēšanā lietotajām zinātniski pamatotajām metodēm tiesai nav pamata šaubīties. Turklāt aizstāvība nenorādīja kādus apstākļus, kas būtu papildus pārbaudāmi saistībā ar ekspertes I.Pavlovas speciālajām zināšanām jeb kompetenci un kvalifikāciju.

Tāpat tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka Atzinumā Nr.41-E/23 secinātais un ekspertes T.Hodasēvičas liecībā sniegtās ziņas par to, ka hašiša (marihuānas) lietošanas "pēdas" cilvēka organismā, proti, hašiša (marihuānas) kanabinoīdi /Persona B/ siekalās nevar rasties pasīvas inhalācijas rezultātā, proti, pašam nelietojot narkotisko vielu, bet atrodoties telpā, kurā kāds cits smēķē narkotisko vielu.

Turklāt eksperte T.Hodasēviča izskaidroja, ka narkotiskās vielas, kas konstatētas /Persona B/ organismā, nesatur neviens no viņa liecībā nosauktajiem medikamentiem, jo to lietošanas rezultātā organismā nevar rasties /Persona B/ konstatētā tetrahidrokanabinola skābe vai hašiša (marihuānas) kanabinoīdi. Eksperte liecināja, ka ir tikai viens legāls medikaments, kurš satur kanabinoīdus, bet tā lietošana notiek tikai saskaņā ar ārstu komisijas lēmumu un īpašu recepti. Tāda situācija nav konstatēta šajā lietā /Persona B/ gadījumā.

Tiesa atzīst, ka zinātnē un ekspertes speciālajās zināšanās ir balstīts T.Hodasēvičas liecībā sniegtais izskaidrojums, ka pārtikas kaņepju lietošanas rezultātā urīnā nevar būt tetrakanbinols, kas ir narkotiska viela.

Tiesai ir pamats atzīt, ka iepriekš minētais skaidrojums ir ticams, tādējādi ir pietiekami pamatoti un ticami atspēkota apsūdzētā versija par to, ka automašīnas salonā pirms transportlīdzekļa vadīšanas uzsākšanas ēdis čipsus, kuru sastāvā, iespējams, varēja būt pārtikas kaņepes, laikā, kad automašīnas salonā it kā viņa paziņa smēķējis marihuānu, kopsakarā ar to, ka siekalās nevar būt hašiša (marihuānas) kanabinoīdi pasīvas inhalācijas rezultātā, un kopsakarā ar tām ziņām, kuras fiksētas policijas amatpersonas K.Gūtmaņa ziņojumā un kuras /Persona B/ norādījis ārstei narkoloģei R.Radžabovai medicīniskās pārbaudes laikā par marihuānas smēķēšanu iepriekšējā dienā (19.09.2022.), kā arī /Persona B/ pašrocīgi 20.09.2022. rakstītajā paskaidrojumā par marihuānas smēķēšanu 19.09.2022.

Jāatzīmē, ka judikatūrā ir nostiprināta atziņa par transportlīdzekļa vadīšanu personai, esot narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē, tāpat kā administratīvās atbildības gadījumā netiek paredzēts noteikt šo vielu daudzumu vai ietekmes pakāpi. Proti, lai atzītu, ka persona ir vadījusi transportlīdzekli narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ir jākonstatē, ka persona ir bijusi šo vielu ietekmē, bet nav būtiski, tieši cik liela šī ietekme ir (*Augstākās tiesas /Datums AH/ lēmums lietā Nr.SKA-181/2008 (P129034807)*).

Pamatojoties uz visiem šajā sprieduma [9.3] punktā norādītajiem argumentiem, kas balstīti uz lietā pārbaudīto pierādījumu novērtējumu to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka pretēji apsūdzētā /Persona B/ noliegumam par narkotisko un psihotropo vielu lietošanu un šo vielu ietekmi transportlīdzekļa vadīšanas laikā 20.09.2022. ir ārpus saprātīgām šaubām pierādīts, ka /Persona B/, kuram nav likumā noteiktā kārtībā iegūtu transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, vadot transportlīdzekli 20.09.2022. līdz plkst.21.03, bija narkotisko vielu (hašišs (marihuāna) un kokaīns) un psihotropās vielas (amfetamīns) ietekmē. Narkotisko vielu un psihotropās

vielas ietekme ir konstatēta un pierādīta ārpus saprātīgām šaubām likumā noteiktajā kārtībā medicīniskajā pārbaudē un ķīmiski toksikoloģiskajā /Persona B/ bioloģiskās vides paraugu izmeklēšanā kopsakarā ar ķīmiski toksikoloģisko ekspertīzi un ekspertes liecību iztiesāšanā.

[9.4] Vienlaikus iepriekš spriedumā, argumentējot kā pierādītu ārpus saprātīgām šaubām narkotisko un psihotropo vielu ietekmi /Persona B/ transportlīdzekļa vadīšanas laikā, tiesa ir pamatojusi arī šo vielu lietošanu kā faktu jeb objektīvo darbību /Persona B/ rīcībā. Proti, ir atspēkotas /Persona B/ versijas un izslēgti kaut kādi nejauši un neticami veidi, kā konstatētās narkotiskās vielas un psihotropā viela nokļuvusi /Persona B/ organismā (analīžu objektu sajaukšana, neatbilstība, vielu saglabāšanās no 16.08.2022. kā pēdējās marihuānas un amfetamīna lietošanas reizes, dažādu medikamentu lietošana, 20.09.2022. elpošana līdzās marihuānas smēķētājam, čipsu ar marihuānas garšu ēšana automašīnas salonā kopā ar marihuānas smēķētājam).

Tāda darbība – narkotisko vielu un psihotropās vielas lietošana – ir prettiesiska un šajā kriminālprocesā veido vienu no obligātajām noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas /Persona B/ rīcībā, ko tiesa atzīst par pierādītu [9.3].

Pārbaudīto un novērtēto pierādījumu kopums pierāda, ka /Persona B/ ir minētā noziedzīgā nodarījuma sastāvam nepieciešamās un obligātās subjekta pazīmes turpmāk minēto argumentu dēļ.

/Persona B/ piemīt ne tikai noziedzīga nodarījuma subjektam nepieciešamais kriminālatbildības vecums un juridiskais pieskaitāmības kritērijs, par kuru esību tiesai nebija radušās un nav šaubu, bet arī piemīt Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektam nepieciešamā īpašā pazīme, proti, viņš ir persona, kura ir brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu (speciālais subjekts).

Tiesa atzīst, ka bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādītu uzskatāms kā fakta legāla prezumpcija saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 125.panta pirmās daļas 3.punktu likumā noteiktajā kārtībā fiksēts administratīvā pārkāpuma fakts, par ko /Persona B/ ir zinājis, jo kriminālprocesa gaitā nav pierādīts pretējais (sprieduma [8.6] punkts).

Pierādīts ir fakts, ka ar 2022.gada 29.jūnija lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanu /Persona B/ administratīvā pārkāpuma lietā Nr.16768004646422-1 viņam ir piemērots administratīvais sods par narkotisko vielu lietošanu, kas konstatēta 2022.gada 25.maijā (marihuāna, amfetamīns), jo kriminālprocesa gaitā nav pierādīts pretējais.

Tāpat pierādīts ir fakts, ka ar 2022.gada 25.jūlija lēmumu par soda piemērošanu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.16768004704422-3 /Persona B/ ir administratīvi sodīts par narkotisko vielu lietošanu, kas konstatēta 2022.gada 14.jūnijā (marihuāna), jo kriminālprocesa gaitā nav pierādīts pretējais.

Turklāt pierādīts ir fakts, ka gan 2022.gada 29.jūnija lēmumā, gan 2022.gada 25.jūlija lēmumā, piemērojot /Persona B/ administratīvo sodu par neatļautu narkotisko vielu lietošanu, viņš vienlaikus saskaņā ar Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likuma 48.panta trešo daļu ir rakstveidā brīdināts par kriminālatbildību saskaņā ar Krimināllikuma 253.^{2}pantu, ja viņš gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas neatļauti iegādāsies vai glabās narkotiskās vai psihotropās vielas nelielā apmērā vai neatļauti tās lietos. Kriminālprocesa gaitā nav pierādīts pretējais.

Ievērojot minēto, tiesai nav šaubu, ka /Persona B/ piemīt speciālā subjekta pazīme, kas nepieciešama, lai konstatētu obligātu noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmi Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētājam noziedzīgajam nodarījumam.

Tiesa spriedumā pamatoja savus secinājumus par to, ka /Persona B/ ir lietojis narkotiskās vielas un psihotropo vielu ievērojamu laiku pēc 16.08.2022., norādot katras konstatētās vielas aptuveno lietošanas laiku, ņemot vērā kā atskaites punktu to konstatēšanu 20.09.2022. pēc plkst.21.03 kopsakarā ar katras vielas konstatēšanas zinātniski pamatoto vidējo laiku cilvēka organismā no to pēdējās lietošanas reizes.

Tiesa iepriekš spriedumā (sprieduma [9.3] punkts) pamatoja secinājumu, ka kokaīnu /Persona B/ ir lietojis ne agrāk kā pēdējo 2–3 dienu, maksimums 5 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022., amfetamīnu /Persona B/ ir lietojis pēdējo 1–3 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022. (jo amfetamīnu urīnā var konstatēt 29–72 stundu laikā no pēdējās lietošanas reizes), hašišu (marihuānu) /Persona B/ ir lietojis 1–3 dienu laikā pirms transportlīdzekļa vadīšanas 20.09.2022., visticamāk, pēdējo 24–40 stundu laikā (nepilnas divas diennaktis) pirms transportlīdzekļa vadīšanas, ņemot vērā, ka siekalās to nevar noteikt vēlāk par 40 stundām no pēdējās lietošanas reizes, kas izriet no ekspertes T.Hodasēvičas liecības, izskaidrojot lietā sniegto Atzinumu Nr.41-E/23.

Tas kopumā un savstarpējā sakarībā pierāda narkotisko vielu – hašiša (marihuānas) un kokaīna – lietošanas un psihotropās vielas – amfetamīna – lietošanas faktu jeb objektīvi notikuši apsūdzētā aktīvu darbību gada laikā pēc tam, kad /Persona B/ bija rakstveidā brīdināts par kriminālatbildību saskaņā ar Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likuma 48.panta trešo daļu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pierādītām Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes /Persona B/ darbībās, jo /Persona B/, būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, ir neatļauti lietojis narkotiskās vielas un psihotropas vielas pirmstiesas kriminālprocesā precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 20.09.2022. plkst.21.03 un ievērojami vēlākā laikā pēc 16.08.2022., kuru apsūdzētais bija norādījis savā liecībā tiesai, proti, izslēdzot to lietošanas faktu 16.08.2022.

[9.5] Abos noziedzīgajos nodarījumos, kurus tiesa atzīst par pierādītiem ar šo spriedumu, par /Persona B/ nodoma saturu, kuru apsūdzētais neatklāj, jo neatzīst narkotisko vielu un psihotropās vielas lietošanas faktu un to ietekmi transportlīdzekļa vadīšanas laikā 20.09.2022., tiesa izdara savu secinājumu, ņemot vērā konstatētās un pierādītās objektīvās darbības, balstoties uz visu pārbaudīto pierādījumu [8] novērtēšanu kopumā un savstarpējā sakarībā [9], proti, abi noziedzīgie nodarījumi ir tīši un izdarīti ar tiešu nodomu. Pārbaudīto pierādījumu kopums ir pietiekams šāda secinājuma izdarīsānai.

[10] Pretēji tiesas debatēs aizstāvja norādītajam tiesa uzskata, ka ir izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā /Persona B/ vainīgumu abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā. Tiesa secina, ka aizstāvības izteiktās šaubas ir saistāmas ar citādu lietā pārbaudīto pierādījumu novērtējumu vai drīzāk nenovērtēšanu to kopumā un savstarpējā sakarībā, atsaucoties uz šo prasību tiesas debatēs formāli un balstoties tikai uz apsūdzētā versijām, jo īpaši iztiesāšanā sniegtajā liecībā, kas neapstiprinās un ir pretrunā lietā pārbaudīto pierādījumu kopumam, tostarp zinātnē balstītiem ekspertīzes un laboratorisko izmeklējumu rezultātiem, kā arī ekspertu speciālajām zināšanām. Turklāt tiesa ir atspēkojusi tās (apsūdzētā versijas) šajā spriedumā, atzīstot pierādījumu kopumu par pietiekamu un argumentējot notiesājoša sprieduma taisīšanas pamatu.

[11] Tiesa konstatē, ka par pierādītām atzītās abu noziedzīgo nodarījumu faktiskās pazīmes jeb juridiski nozīmīgi abu notikumu apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem pierādījumiem, izņemot apsūdzētā sniegto liecību tiesai un pirmstiesas procesā par narkotisko un psihotorpo vielu nelietošanu un to ietekmes neesību, sakrīt ar abu noziedzīgo nodarījumu sastāvu veidojošajā obligātajām un pietiekamajām pazīmēm, kas paredzētas Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 253.^{2}panta pirmajā daļā (sprieduma [9.1] un [9.2] punkts).

Tādējādi ir pamats atzīt, ka /Persona B/ ir izdarījis divus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus reālajā kopībā un tie ir izdarīti reālajā kopībā, kā arī tie ir pareizi kvalificēti pēc Krimināllikuma 262.panta panta pirmās daļas (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*) un 253.^{2}panta pirmās daļas.

[12] Atzīstot apsūdzētā /Persona B/ vainīgumu par pierādītu abu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma 262.panta pirmajai daļai un 253.^{2}panta pirmajai daļai, taisot notiesājošu spriedumu, tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir sodāms.

[13] Tiesas izvērtētais soda noteikšanā.

Nosakot /Persona B/ soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, tādējādi soda veida noteikšanā apsūdzētajam tiesa vērtē izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, bet soda mēra noteikšanā apsūdzētajam un tiesa vērtē atbildību ietekmējošos apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām.

[13.1] Noziedzīgo nodarījumu rakstura un radītā kaitējuma novērtējums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /Persona B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas kvalificēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*), ir klasificējams kā mazāk smags noziegums. Arī sprieduma taisīšanas laikā ir tāda klasifikācija.

Ievērojot noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, mazāk smags noziegums ir noziedzīgs nodarījums ar nelielu apdraudējuma raksturu sabiedrības interesēm, kuras aizsargā likums. Tomēr salīdzinājumā ar citiem mazāk smagiem noziegumiem, noziedzīgajam nodarījumam pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ir būtiskāks apdraudējuma raksturs, jo apdraud apjoma ziņā plašākas intereses, par kādām uzskatāmas drošības intereses transportlīdzekļu kustības jomā.

Novērtējot /Persona B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas raksturu, tiesa neatstāj bez ievērības faktu, ka /Persona B/ prettiesiskā rīcība notika apdzīvotā vietā, kur gājēju, velosipēda vadītāju, kas irmazāk aizsargātie ceļu satiksmes dalībnieki, dalība ceļu satiksmē ir intensīvāka salīdzinājumā ar gājēju, velosipēda vadītāju dalību ceļu satiksmē ārpus apdzīvotām vietām.

Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētā /Persona B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas tiek klasificēts kā kriminālpārkāpums.

Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, kriminālpārkāpums ir noziedzīgs nodarījums ar viszemāko apdraudējuma raksturu sabiedrības interesēm, kuras aizsargā likums.

Tomēr, salīdzinot ar citiem kriminālpārkāpumiem, Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētajam kriminālpārkāpumam saskatāms būtiskāks apdraudējuma raksturs, jo šāda veida noziedzīgie nodarījumi apdraud apjoma ziņā plašākas intereses, par kādām uzskatāma sabiedrības drošība narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā un sabiedrības intereses iedzīvotāju veselības jomā.

Ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas apsūdzētais apdraudēja sabiedrisko drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites jomā, ar savu rīcību veicinot neatļautu vielu apriti un kaitējot savai veselībai.

[13.2] Atbildību ietekmējošie apstākļi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmo daļu vai minētā panta otro daļu tiesa nekonstatē atbildību mīkstinošus apstākļus /Persona B/.

Pretēji prokurores viedoklim, ka /Persona B/ saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā nav pamata konstatēt noziedzīgu nodarījumu recidīvu kā atbildību pastiprinošu apstākli turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Šajā lietā par pierādītu atzītā Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā 20.09.2022. /Persona B/ bija dzēsusies (no 30.08.2022.) sodāmība pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 21.februāra sprieduma (krimināllieta Nr.11370051117). Minētais spriedums bija stājies spēkā 30.08.2019. Par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar 2019.gada 21.februāra spriedumu /Persona B/ bija nosacīti notiesāts un pārbaudes laiks bija mazāks par piespriesto papildsoda

laiku. Papildsodu uz 2 gadiem /Persona B/ beidza izciest 29.08.2021., tādējādi sodāmība bija spēkā vēl gadu līdz 29.08.2022., ņemot vērā Krimināllikuma 63.panta otrās daļas 3.punktā noteikto.

Savukārt narkotisko un psihotropās vielas lietošanas laiks nav precīzi noskaidrots, bet ne vēlāk kā līdz 20.09.2022., secinot, ka lietošanas laiks nebija apsūdzētā liecībā minētais 16.08.2022. Ievērojot minēto, nevar atzīt noziedzīgu nodarījumu recidīvu kā atbildību pastiprinošu apstākli /Persona B/ arī noziedzīgajam nodarījuma pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas.

Lai gan formāli /Persona B/ bija izdarījis citus jaunus noziedzīgus nodarījumus nedzēstas sodāmības laikā, proti, 2022.gada 25.maijā, 2022.gada 14.jūnijā (Zemgales rajona tiesas 2023.gada 17.aprīļa spriedums krimināllietā Nr.11370030922) un 2022.gada 16.augustā (Austrumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 15.februāra priekšraksts par sodu krimināllietā Nr.11370028322), par kuriem viņam piespriests sods ar citiem nolēmumiem, tas nerada juridiskas sekas recidīva nozīmē šajā lietā, jo ar šo spriedumu par pierādītu atzītos noziedzīgos nodarījumus /Persona B/ izdarīja pirms iepriekš minēto nolēmumu spēkā stāšanās.

Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 17.punktu par atbildību pastiprinošu apstākli apsūdzētajam /Persona B/ abos noziedzīgajos nodarījumos tiesa atzīst to, ka /Persona B/ tiesā ir sniedzis apzināti nepatiesu liecību.

Ar šo spriedumu tiesa atzīst, ka /Persona B/ vainīgums ir pierādīts par transportlīdzekļa vadīšanu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, esot narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, kā arī par to, ka viņš, būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietojis narkotiskās vielas – hašišu (marihuānu) un kokaīnu – un psihotropo vielu – amfetamīnu.

Tādējādi /Persona B/ liecības par to, ka narkotiskās un psihotropās nav lietojis kopš 2022.gada 16.augusta un transportlīdzekļa vadīšanas laikā nebija šo vielu ietekmē, un, iespējams, tās organismā radušās dažādu apstākļu ietekmes rezultātā (pasmēlis ekspertīzei iesniegto materiālu no tualetes poda, ekspertīzē sajaukti izpētes materiāli, atradies vienā mašīnā ar personu, kura viņa klātbūtnē pīpējusi marihuānu, ēdis čipsus ar marihuānas garšu un līdzās marihuānas smēķētājam, kā arī ir lietojis dažādus pretsāpju medikamentus), tiesa vērtē kā apzināti nepatiesas. Turklāt tiesa atspēkoja apsūdzētā liecībās izvirzītās versijas šajā spriedumā.

Apsūdzētais pirms tiesību izmantošanas sniegt liecību tiesā, saņemot viņa piekrišanu, tika informēts par pienākumu sniegt patiesu liecību, ja izmanto tiesības liecināt.

[13.3] Apsūdzētā personības novērtējums.

Vērtējot apsūdzētā /Persona B/ personību, tiesa ņem vērā tiesas izmeklēšanā noskaidrotās ziņas par apsūdzētā personu atbilstoši dokumentiem lietā un paša apsūdzētā sniegto informāciju.

Apsūdzētais /Persona B/ informēja, ka viņam ir 6 klašu izglītība, specialitāte nav apgūta, ienākumus gūst no gadījuma darbiem, kas saistīti ar aku izbūvi, tīrīšanu un labošanu. Legālu darba tiesisko attiecību nav. No apsūdzētā /Persona B/ vārdiem izriet, ka viņam ir konstatētas hroniskas saslimšanas, bet dokumentālu pierādījumu tam nav.

Viņa apgādībā ir divas nepilngadīgas meitas, kuras audzina viens.

Lietā ir VID informācijas sistēmas izdruka par /Persona B/ gūtajiem ienākumiem (lietas 164.lapa), no kuras secināms, ka 2023.gadā /Persona B/ legāli gūtie ienākumi bija 300 EUR.

/Persona B/ iepriekš, kā arī pēc izskatāmo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas ir vairākkārt tiesāts (lietas 165.–169.lapa).

Ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 21.februāra spriedumu /Persona B/ notiesāts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem, spriedums stājies spēkā 30.08.2019. Par pierādītu atzīto

noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laikā, proti, 20.09.2022., /Persona B/ sodāmība pēc šī sprieduma ir dzēsusies (pamatojums sprieduma [13.2] punktā).

Ar Austrumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 15.februāra priekšrakstu par sodu /Persona B/ par Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā, 253.^{2}panta pirmajā daļā un 233.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas nosacījumus, piemērots sabiedriskais darbs 320 stundu apmērā. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu un ceturto daļu soda izciešanas termiņā /Persona B/ ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2022.gada 16.augusta plkst.18.23 līdz 2022.gada 16.augusta plkst.23.08, atzīstot par izciestām 8 sabiedriskā darba stundas.

Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā 28.02.2023. (lietas 54.–56.lapa), sabiedrisko darbu /Persona B/ izcietis 27.07.2023. (lietas 105.lapa).

Ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 17.aprīļa spriedumu /Persona B/ notiesāts par divu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas nosacījumus, ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem 10 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Spriedums stājies spēkā 07.07.2024. (lietas 183.–189.lapa).

Ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu /Persona B/ notiesāts par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu 28.07.2024. ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu minētajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienots pamatsods un pilnīgi pievienot papildsods, kas nav izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2023.gada 17.aprīļa sprieduma, un galīgais sods /Persona B/ noteikts brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem 15 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem 11 mēnešiem 6 dienām.

Brīvības atņemšanas soda laikā /Persona B/ saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2024.gada 28.jūlija plkst.15.02 līdz 2024.gada 30.jūlija plkst.11.00, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām, un apcietinājumā pavadītais laiks no 2024.gada 30.jūlija plkst.11.00 līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai. Spriedums stājies spēkā 10.08.2024. (lietas 180.–181.lapa).

Izvērtējot noskaidroto un pārbaudīto raksturojošo informāciju, tiesa secina, ka apsūdzētais /Persona B/ ilgstoši nebija un joprojām nav izpratis cēloņu un seku kopsakarības, jo nav mācījies no paša iepriekš pieļautām kļūdām, kas nozīmē, ka joprojām izpaliek kritisks vērtējums iepriekš pieļautajai prettiesiskajai uzvedībai, tās cēloņiem un veicinošajiem apstākļiem, nespējot vai pat nevēloties atturēties no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesas vērtējumā /Persona B/ ir tendēts uz vienveidīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola vai narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, kā arī par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu lietošanu.

Vērtējumu tiesa pamato ar lietā esošajām ziņām par /Persona B/ sodāmībām saskaņā ar spēkā esošajiem nolēmumiem, ar kuriem /Persona B/ piespriesti krimināLsodi par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kurus tiesa jau uzskaitīja iepriekš šajā spriedumā.

Šajā lietā par pierādītiem atzītos noziedzīgos nodarījumus /Persona B/ izdarīja laikā, kad viņam bija dzēsusies sodāmība pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 21.februāra sprieduma, tomēr tiesa neatstāj bez ievērības faktu, ka nedzēstas sodāmības laikā pēc minētā sprieduma, proti, 2022.gada 25.maijā, 2022.gada 14.jūnijā un 2022.gada 16.augustā /Persona B/ bija izdarījis citus jaunus noziedzīgus nodarījumus, kuru izdarīšanā ir atzīts par vainīgu un sodīts ar spēkā esošiem nolēmumiem (Zemgales rajona tiesas 2023.gada 17.aprīļa spriedums un Austrumzemgales prokuratūras prokurora 2023.gada 15.februāra priekšraksts par sodu).

Lai gan izskatāmajā lietā tas nerada juridiskas sekas recidīva konstatēšanai, tomēr šīs ziņas spēkā esošos nolēmumos raksturo apsūdzētā /Persona B/ personību, proti, ka viņam ir samērā stabila tieksme izdarīt vienveidīgus noziedzīgus nodarījumus ceļu satiksmē, kas saistīti ar transportlīdzekļu vadīšanu apreibinošo vielu

ietekmē un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kā arī noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar apreibinošu vielu neatļautu lietošanu.

Izvērtējot apsūdzētā /Persona B/ sodāmības, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam ir augsts recidīva risks, ņemot vērā vienveidīgu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas sistemātiskumu.

[13.4] Soda noteikšanā apsūdzētajam tiesa izvērtēja Krimināllikuma 46.panta pirmajā daļā noteikto, ka sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Lemjot par soda veidu un mēru apsūdzētajam, tiesa izvērtēja arī valsts apsūdzības uzturētājas un aizstāvja izteiktos viedokļus tiesas debatēs.

[14] Tiesas izraudzītais soda veids un mērs.

[14.1] Ievērojot visu iepriekš minēto [13], lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajam /Persona B/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 253.^{2}panta pirmās daļas nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā.

Analizējot apsūdzētā /Persona B/ sodāmību hronoloģiju un agrāk piespriestos soda veidus un mēru, neatkarīgi, ka šajā lietā par pierādītiem atzītos noziedzīgos nodarījumus /Persona B/ izdarījis laikā, kad viņam bija dzēsusies sodāmība, tiesa uzskata, ka ar citiem, vieglāka soda veidiem par mazāk smaga nozieguma un kriminālpārkāpuma izdarīšanu nav iespējams sasniegt soda mērķi, jo īpaši, lai panāktu apsūdzētā atturēšanos no jaunu noziegumu izdarīšanas.

Šādu tiesas secinājumu pamato jau iepriekš spriedumā norādītais par konstatēto augsto recidīva risku, vērtējot apsūdzētā personību, proti, /Persona B/ nedzēstas sodāmības laikā bija izdarījis noziedzīgus nodarījumus, par kuriem notiesāts ar citiem nolēmumiem, kā arī pēc šajā spriedumā par pierādītiem atzīto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas /Persona B/ ir izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, vadot transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām laikā, kad izcieta tiesību ierobežošanas sodu. Par minēto noziedzīgo nodarījumu /Persona B/ notiesāts ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu, piespriežot brīvības atņemšanas sodu.

Turklāt tiesa ņem vērā apstākli, ka laikā, kad bija stājies spēkā Zemgales rajona tiesas 2023.gada 17.aprīļa spriedums (stājās spēkā 04.07.2024.), ar kuru /Persona B/ bija piespriests brīvības atņemšanas sods, vēl pirms soda izciešanas uzsākšanas /Persona B/ 2024.gada 28.jūlijā izdarīja jaunu noziedzīgu nodarījumu, par kuru notiesāts ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu.

Tiesa atzīst, ka tikai ar brīvības atņemšanas sodu tiks nodrošināta atbilstība starp valsts vārdā piemērojamo krimināltiesisko represiju un personu kopīgajām un individuālajām interesēm un tiks panākta arī vispārējās prevencijas mērķa sasniegšana, jo īstenosies soda neizbēgamības princips, apsūdzētajam saņemot sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, sabiedrībai redzot, ka vainīgo personu sasniedz nenovēršams sods par tās izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, un apsūdzētais /Persona B/ tiks pakļauts soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem atbilstoši visiem šajā spriedumā vērtētajiem apstākļiem.

[14.2] Izraugoties /Persona B/ brīvības atņemšanas soda veidu par izdarītu mazāk smagu noziegumu un kriminālpārkāpumu un ņemot vērā konstatēto par atbildību ietekmējošajiem apstākļiem sprieduma [13.2] punktā, soda mērs par noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas /Persona B/ nosakāms prokurores prasītajā apmērā – brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem. Savukārt pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas /Persona B/ nosakāma īslaicīga brīvības atņemšana 2 mēnešu apmērā, t.i., nedaudz mazāk par prokurores prasīto, ņemot vērā, ka tiesa nekonstatēja /Persona B/ Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktā paredzēto atbildību pastiprinošu apstākli, kuru saskatīja prokurore.

[14.3] Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /Persona B/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas nosakāms soda sankcijā paredzētais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Šā papildsoda piemērošanu likums paredz imperatīvi. Atbilstoši soda sankcijas formulējumam minētais papildsods ir tiesībspējas vadīt transportlīdzekli atņemšana un reāli izpaudīsies arī kā liegums iegūt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, jo /Persona B/ tās noteiktā kārtībā nav iegūtas. Šo papildsodu tiesa atzīst par nosakāmu panta sankcijā paredzētajā apmērā uz 5 gadiem.

[15] Soda noteikšanā citi izlemjamie jautājumi.

[15.1] /Persona B/ jānosaka sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, jo apsūdzētais tiek atzīts par vainīgu divu patstāvīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā. Atbilstoši abu noziedzīgo nodarījumu klasifikācijai piemērojami Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas noteikumi, respektējot otrajā daļā noteikto.

Tiesa uzskata, ka soda noteikšanā pēc noziedzīgo nodarījumu kopības piemērojams atsevišķi noteikto sodu daļējas saskaitīšanas princips.

Tiesas vērtējumā nebija pamata konstatēt kādus īpašus apstākļus, kas būtu pamats sodu saskaitīšanā pēc noziedzīgo nodarījumu kopības piemērot bargāko principu – noteikto sodu pilnīgu saskaitīšanu –, kā arī labvēlīgākā principa piemērošanai nav pamata, jo ir konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis.

[15.2] Turklāt tiesa konstatē, ka šajā spriedumā /Persona B/ jānosaka galīgais sods, ņemot vērā sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu.

Galīga soda noteikšanā /Persona B/ ir jāpiemēro Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumi, jo ar šo spriedumu par pierādītiem atzītos noziedzīgos nodarījumus /Persona B/ izdarīja pirms Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija sprieduma stāšanās spēkā, t.i., pirms 10.08.2024. (lietas 180.–181.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektajā daļā paredzēto galīgā soda noteikšanā /Persona B/, tiesa izraugās daļējas saskaitīšanas principu, t.i., šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu.

Tiesas vērtējumā nebija pamata konstatēt kādus īpašus apstākļus, kas būtu pamats sodu saskaitīšanā piemērot bargāko principu – noteikto sodu pilnīgu saskaitīšanu.

[16] Procesuālie izdevumi.

[16.1] Šajā kriminālprocesā apsūdzētā /Persona B/ aizstāvību pirmstiesas procesā un iztiesāšanā īstenoja zvērināts advokāts H.Ulmis, kurš pirmstiesas procesā sniedza valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta otro daļu samaksas kārtība un apmērs nosakāms atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību” pēc juridiskās palīdzības sniedzēja paziņojuma par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā (paziņojums).

Pamatojoties uz aizstāvja H.Ulmja paziņojumu, darba samaksa par valsts nodrošināto juridisko palīdzību /Persona B/ pirmstiesas procesā ir 50 EUR.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturto daļu procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta. Tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji arī citos gadījumos, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

Tiesas vērtējumā procesuālo izdevumu, kas saistīti ar aizstāvja valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu pirmstiesas procesā, piedziņa var būtiski ietekmēt apsūdzētā apgādībā esošo divu bērnu mantisko

stāvokli, kas ietver materiālo vajadzību nodrošinājumu sabiedrības vismazāk aizsargātajiem locekļiem, par kādiem jāuzskata bērni.

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka apsūdzētais /Persona B/ atbrīvojams no procesuālo izdevumu, kas saistīti aizstāvja sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā, piedziņas.

[16.2] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.^{2}punktu un 368.panta pirmo daļu valsts labā no /Persona B/ jāpiedzen procesuālie izdevumi 304 EUR par narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanu 2022.gada 20.septembrī.

Procesuālo izdevumu atlīdzināšanai tiesa noteic /Persona B/ labprātīgas izpildes termiņu – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[17] Drošības līdzeklis un soda izciešanā ieskaitāmais laiks.

[17.1] Tiesa nolemj grozīt /Persona B/ šajā krimināllietā pirmstiesas procesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā dzīvesvietā – un papildu drošības līdzekli – aizliegums izbraukt no valsts – uz drošības līdzekli – apcietinājumu – un apcietināt /Persona B/ tiesas zālē 2024.gada 19.augustā. Šādu lēmumu tiesa pamato ar to, ka /Persona B/ šā sprieduma pasludināšanas laikā izcieš brīvības atņemšanas sodu pēc cita sprieduma un arī ar šo spriedumu tiesa piespriež reālu brīvības atņemšanas sodu, turklāt nosaka galīgo sodu brīvības atņemšanas veidā pēc abu spriedumu kopības. Tādējādi apcietinājums nepieciešams, lai nodrošinātu šā sprieduma izpildi un izslēgtu iespēju /Persona B/ izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

[17.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda laikā /Persona B/ ir jāieskaita daļēji izciestais sods pēc Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija sprieduma, kas ir laiks no 2024.gada 28.jūlija līdz 2024.gada 18.augustam.

Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /Persona B/ soda laikā ir jāieskaita šajā krimināllietā apcietinājumā pavadītais laiks no 2024.gada 19.augusta līdz šā sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.-514., 520.panta pirmo daļu, 523.panta 1.^{1}daļu, 524., 527.panta pirmo daļu, 528.panta pirmo daļu, 529., 530.panta pirmo daļu

tiesa nosprieda

/Persona B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 24.11.2022.*) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un sodīt brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

/Persona B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu daļēji saskaitīt noteiktos sodus un pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /Persona B/ noteikt brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu ar šo spriedumu /Persona B/ noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija spriedumu, un galīgo sodu /Persona B/ noteikt brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /Persona B/ soda laikā ieskaitīt daļēji izciesto sodu pēc Zemgales rajona tiesas 2024.gada 30.jūlija sprieduma, kas ir laiks no 2024.gada 28.jūlija līdz 2024.gada

18.augustam.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /Persona B/ soda laikā ieskaitīt šajā lietā apcietinājumā pavadīto laiku no 2024.gada 19.augusta līdz šā sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Grozīt /Persona B/ šajā krimināllietā pirmstiesas procesā piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā dzīvesvietā – un papildu drošības līdzekli – aizliegums izbraukt no valsts – uz drošības līdzekli – apcietinājumu –, apcietinot /Persona B/ tiesas zālē 2024.gada 19.augustā.

Piedzīt valsts labā (piedzinējs – Valsts policija, reģistrācijas Nr.90000099040) no /Persona B/ procesuālos izdevumus 304 EUR (trīs simti četri*euro*) par narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanu 2022.gada 20.septembrī, ieskaitot procesuālos izdevumus Valsts kasē, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV28TREL1060141011200).

Noteikt /Persona B/ piedzenamo procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai 30 (trīsdesmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas un pienākumu iesniegt vai nosūtīt Zemgales rajona tiesai Ogrē (Brīvības ielā 6, Ogrē) dokumentus, kas apliecina procesuālo izdevumu samaksu.

Atbrīvot /Persona B/ no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvja H.Ulmja sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā un procesuālos izdevumus 50 EUR (piecdesmit*euro*) segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Zemgales rajona tiesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 530.panta trešo daļu pilna sprieduma pieejamības diena – 2024.gada 13.septembris.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 530.panta ceturto daļu pilna sprieduma pieejamības dienas pēdējais grozītais datums – 2024.gada 20.novembris.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* Z.Kusiņa

PILNA SPRIEDUMA

NORAKSTS PAREIZS

Zemgales rajona tiesas tiesnese Z.Kusiņa